

Šiandien Europos prokuratūra (EP), bendradarbiaudama su 14 Europos Sąjungos valstybių narių teisėsaugos institucijomis, vienu metu atliko koordinuotus proceso veiksmus, įskaitant daugiau nei 200 kratų, susijusių su sudėtinga PVM sukčiavimo schema parduodant populiarias elektronines prekes. Kratos atliktos Belgijoje, Kipre, Prancūzijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Vengrijoje, Italijoje, Lietuvoje, Liuksemburge, Nyderlanduose, Portugalijoje, Rumunijoje, Slovakijoje ir Ispanijoje. Vykdančią šią tarptautinę didelio masto EP operaciją, pavadintą „Admiral“ vardu, 2022 m. spalio mėn. kratos jau buvo atliktos Čekijoje, Vengrijoje, Italijoje, Nyderlanduose, Slovakijoje ir Švedijoje.

Šiuo metu pagal tarptautinės operacijos „Admiral“ metu surinktus duomenis, preliminari žala Europos Sąjungos mokesčių mokėtojams vertinama 2,2 mlrd. eurų.

Baudžiamasis persekiojimas pradėtas, kai 2021 m. balandžio mėnesį Portugalijos mokesčių inspekcija Koimbroje ieškojo bendrovės, prekiaujančios mobiliaisiais telefonais, planšetiniais kompiuteriais, ausinėmis ir kitais elektroniniais prietaisais, įtariamos sukčiavimu PVM srityje. Portugalijos institucijos, vykdydamos savo teisinę prievolę, pranešė apie šį atvejį Europos prokuratūrai, o Portugalijos Europos deleguotieji prokurorai nusprendė atlikti tolesnį tyrimą. Bendradarbiaudami tarpvalstybiniu mastu Europos prokurorai, Europos deleguotieji prokurorai, finansinių sukčiavimų analitikai, Europolo ir nacionalinių teisėsaugos institucijų atstovai nustatė įtariamos Portugalijos bendrovės ir net beveik 9000 kitų juridinių asmenų bei daugiau kaip 600 fizinių asmenų, esančių įvairiose šalyse, nusikalstamus ryšius. Praėjus aštuoniolikai mėnesių nuo pirminio pranešimo gavimo, Europos prokuratūra atskleidė, kaip manoma, didžiausią kada nors ES paaiškėjusį PVM „karuselinį“ sukčiavimą.

Nusikalstama schema buvo vykdyta 22 Europos prokuratūros veikloje dalyvaujančiose valstybėse narėse, taip pat Vengrijoje, Airijoje, Švedijoje ir Lenkijoje bei trečiosiose šalyse, įskaitant Albaniją, Kiniją, Mauricijų, Serbiją, Singapūrą, Šveicariją, Turkiją, Jungtinius Arabų Emyratus, Jungtinę Karalystę ir Jungtines Amerikos Valstijas.

Organizuotų grupių dalyvavimas

Be žalos dydžio, šis PVM „karuselinis“ sukčiavimas išsiskiria tuo, kad gausioje įmonių grandinėje, be fiktyviai įsteigtų bendrovių, dalyvauja ir kiti iš pirmo žvilgsnio sąžiningi elektroninių prietaisų tiekėjai, taip pat ir bendrovės, kurios parduoda prekes internetinėse prekybos platformose, tačiau vėliau paaiškėja, kad jos pačios reikalauja iš nacionalinių mokesčių administratorių grąžinti PVM, vėliau už prekių pardavimus gautas pajamas

nukreipia į užsienį ir pačios „dingsta“, taip pat, įtariama, atlieka ir pinigų plovimo veiksmus. Tokia veikla būtų neįmanoma be organizuotų grupių, kurių kiekviena atlieka konkrečius vaidmenis nusikalstamoje schemoje.

Remiantis naujausiais Europolo vertinimais, karuselinis sukčiavimas PVM srityje, arba sukčiavimas „dingusio prekiautojo ES Bendrijoje“ (angl. Missing Trader Intra-Community, MTIC), yra pelningiausias nusikaltimas ES, dėl kurio valstybės narės kasmet patiria apie 50 mlrd. eurų mokestinių nuostolių. Tokio masto tarpvalstybinį sukčiavimą PVM srityje, panašų į nustatytą operacijos „Admiral“ metu, žvelgiant tik iš nacionalinės perspektyvos būtų itin sudėtinga išaiškinti.

Europos vyriausioji prokurorė Laura Kövesi:

„Vykdysdama operaciją „Admiral“, Europos prokuratūra atkreipė dėmesį į itin sudėtingą nusikalstamų veikų vykdymo modelį, kuris Europos Sąjungoje klesti visų pirma dėl struktūrinių nacionalinių mokesčių ir teisėsaugos institucijų ribojimų, susijusių su tarpvalstybinių finansinių nusikaltimų išaiškinimu.

Jei ne Europos prokuratūra, tokiai operacijai pasirengti būtų prireikę ne vienerių metų. Operacija „Admiral“ – akivaizdus tarptautinio baudžiamojo persekiojimo institucijos pranašumo įrodymas.

Europos prokuratūrai prireikė mažiau nei 18 mėnesių nuo pirminio pranešimo apie nusikaltimą iki dienos, kai buvo išaiškintas visas organizuotų grupių tinklas, dėl kurio ES mokesčių mokėtojai patyrė milžinišką 2,2 mlrd. eurų žalą. Manau, kad tai didžiausias iki šiol Europoje išaiškintas PVM sukčiavimo atvejis.“

Apie Europos prokuratūrą

Europos prokuratūra (EP) yra nepriklausoma Europos Sąjungos institucija. Ji atsakinga už nusikaltimų ES finansiniams interesams tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir patraukimą baudžiamajon atsakomybėn. Europos prokuratūra vykdo baudžiamąjį persekiojimą dėl nusikalstamų veikų, tokių kaip PVM sukčiavimas, kai padaryta didesnė nei 10 mln. eurų žala, pinigų plovimas, korupcija ir kt. Nustatytos pagreitinotos procedūros ir jomis sudaromos sąlygos visapusiškai nustatyti ir patraukti baudžiamajon atsakomybėn visas ES mastu veikiančias nusikalstamas struktūras, o visa tai padeda veiksmingiau kovoti su tarpvalstybiniu finansiniu nusikalstamumu.

Operacija „Admiral“:

[šalys, kuriose buvo vykdoma nusikalstama veika](#) (video medžiaga)

[nusikalstamos veikos schema](#) (video medžiaga)

[kaip buvo apskaičiuota 2,2 milijardų eurų žala](#) (video medžiaga)

